

LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKŠTYSTĖS
VALDOVŲ RŪMAI IR JŲ ATKŪRIMAS
EUROPINĖS PATIRTIES KONTEKSTE

THE PALACE OF THE GRAND DUKES OF LITHUANIA
AND ITS RESTORATION
WITHIN THE CONTEXT OF THE EUROPEAN EXPERIENCE

*Tarptautinės mokslinės konferencijos medžiaga
2006 m. spalio 11–12 d., Vilnius*

*Materials of the International Scientific Conference
11-12 October 2006, Vilnius*

Sudarytojai / Compiled by Vydas Dolinskas, Daiva Steponavičienė

Redaktoriai / Edited by Bronė Valickienė, Joseph Alexander Everatt
Laima Kunickytė, Lirija Steponavičienė

Vertėjai / Translated by Andrew Howard Paul (iš lietuvių į anglų kalbą),
Dalius Avižinis, Vydas Dolinskas, Daiva Steponavičienė,
Marijus Uzorka, Birutė Verbiejūtė

*Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai
National Museum Palace of the Grand Dukes of Lithuania*

*Lietuvos dailės muziejus
Lithuanian Art Museum*

TURINYS / TABLE OF CONTENTS

Konferencijos atidarymas / Opening Speeches	9
<i>Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio įžanga</i> <i>Welcoming word from Romualdas Budrys, Director of the Lithuanian Art Museum</i>	10
<i>Jo Ekscelencijos Lietuvos Respublikos Prezidento Algirdo Mykolo Brazausko sveikinimo kalba</i> <i>Welcoming speech by His Excellency the President of the Republic of Lithuania Algirdas Mykolas Brazauskas</i>	14
<i>Pilių tyrimo centro „Lietuvos pilyš“ direktoriaus Eduardo Kauklyo sveikinimo kalba</i> <i>Welcoming speech by Eduardas Kauklys, Director of the Lietuvos pilyš Castle Research Centre</i>	15
Pranešimai / Presentations	17
<i>Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų tyrimai /</i> <i>Research on the Palace of the Grand Dukes of Lithuania</i>	17
<i>Napoleonas Kitkauskas (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i> <i>Vilniaus Žemutinės pilies Valdovų rūmų architektūros retrospektyvinis vaizdas pagal tyrimų duomenis</i> <i>A Retrospective Architectural View of the Palace of the Grand Dukes of Lithuania in Vilnius' Lower Castle Based on Research Data</i>	19
<i>Rasa Abramauskienė (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i> <i>Valdovų rūmų židinių rekonstrukcijos</i> <i>Reconstructions of the Fireplaces from the Palace of the Grand Dukes of Lithuania</i>	43
<i>Gintautas Striška (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i> <i>Langų stiklai pagal Vilniaus Žemutinės pilies archeologinių tyrimų duomenis</i> <i>Window Glass According to the Records of Archaeological Investigations of Vilnius' Lower Castle</i>	61
<i>Ėrika Striškienė (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i> <i>Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų grindų dangą pagal archeologinių tyrimų duomenis</i> <i>Floor Covering in the Palace of the Grand Dukes of Lithuania According to Archaeological Investigations</i>	73
<i>Rūtėlė Pukienė (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i> <i>Vilniaus Žemutinės pilies teritorijos užstatymo raidos dendrochronologiniai tyrimai</i> <i>Dendrochronological Investigations on the Development of Vilnius' Lower Castle Site</i>	85
<i>Deimantė Baubaitė, Irena Kaminskaitė (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i> <i>Vilniaus Žemutinės pilies archeologinės medienos tyrimai ir išsaugojimo perspektyvos</i> <i>Archaeological Research on Wooden Objects at Vilnius' Lower Castle and the Prospects for their Preservation</i>	97
<i>Mečislovas Jučas (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i> <i>Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų Vilniuje sunykimas ir nugriovimas</i> <i>The Decline and Demolition of the Palace of the Grand Dukes of Lithuania in Vilnius</i>	115

<i>Jūratė Trilupaitienė (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i>	125
<i>Lietuvos didžiųjų kunigaikščių Vilniaus rūmų XVI–XVII a. muzikinė kultūra europiniame kontekste</i>	
<i>The Musical Culture of the Palace of the Grand Dukes of Lithuania During the 16th and 17th Centuries in its European Context</i>	
<i>Kęstutis Paulius Žygas (Tempe, JAV / Tempe, USA)</i>	167
<i>Žvilgsnis į relikvijų, valdovų koplyčių ir piano nobile svarbesnius pavyzdžius bei sąsajas</i>	
<i>Relating Relics, Royal Chapels, and the Piano Nobile: Some Seminal Solutions</i>	
<i>Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų atkūrimas /</i>	185
<i>The Restoration of the Palace of the Grand Dukes of Lithuania</i>	
<i>Rimas Grigas (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i>	187
<i>Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų atkūrimo architektūrinė vizija</i>	
<i>The Architectural Vision of the Restoration of the Palace of the Grand Dukes of Lithuania</i>	
<i>Audronis Katilius (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i>	217
<i>Autentas, jo išsaugojimo ir eksponavimo metodiniai bei architektūriniai sprendimai atkuriamuose Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmuose</i>	
<i>Authenticity and its Decisions Concerning Preservation, Exhibition Methods and Architecture at the Restored Palace of the Grand Dukes of Lithuania</i>	
<i>Vydas Dolinskas (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i>	235
<i>Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmai:</i>	
<i>istorinės ir numatomos funkcijos, interjerai ir ekspozicijos</i>	
<i>The Palace of the Grand Dukes of Lithuania:</i>	
<i>Historical and Intended Functions, Interiors and Exhibitions</i>	
<i>Daiva Steponavičienė (Vilnius, Lietuva / Vilnius, Lithuania)</i>	259
<i>Pilies festivalis: Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Vilniaus dvaro kultūros atkūrimas ir sklaida</i>	
<i>The Castle Festival: the Restoration and Promotion of the Culture of the Vilnius' Court of the Grand Duchy of Lithuania</i>	
<i>Užsienio šalių patirtis / The Experience of Foreign Countries</i>	271
<i>Piotr Stępień (Krokuva, Lenkija / Krakow, Poland)</i>	273
<i>Rekonstrukcija ir kūryba restauruojant Vavelio pilį</i>	
<i>Reconstruction and Creation in the Restoration of the Wawel Castle</i>	
<i>Rekonstrukcja i kreacja w odnowie Zamku na Wawelu</i>	291
<i>Piotr Majewski (Varšuva, Lenkija / Warsaw, Poland)</i>	297
<i>Varšuvos karališkosios pilies atstatymas 1971–1980 m. Apmąstymai po 35 metų</i>	
<i>The Restoration of the Royal Castle in Warsaw (1971 to 1980). Thoughts after 35 years</i>	
<i>Restytucja Zamku Królewskiego w Warszawie 1971-1980. Refleksje po 35 latach</i>	308
<i>Anatolij Bachtin (Karaliaučius, Rusija / Kaliningrad, Russia)</i>	313
<i>Karaliaučiaus pilies istorija po 1945 m.</i>	
<i>A History of Königsberg Castle Since 1945</i>	
<i>История Кёнигсбергского замка после 1945 г.</i>	321

<i>Dirk Syndram (Drezdenas, Vokietija / Dresden, Germany)</i>	325
<i>Drezdeno rezidencinė pilis: tarp pilies muziejaus ir muziejinės pilies</i>	
<i>Dresden's Residential Castle: Between a Castle Museum and a Museum Castle</i>	
<i>Das Dresdner Residenzschloss: zwischen Schlossmuseum und Museumsschloss</i>	344
<i>Wilhelm von Boddien (Berlynas, Vokietija / Berlin, Germany)</i>	353
<i>Sugriautų Berlyno rūmų rekonstrukcija: atstatyti būtina</i>	
<i>The Reconstruction of the Demolished Berlin Palace: the Necessity to Rebuild it</i>	
<i>Meinolf Siemer (Miunchenas, Vokietija / München, Germany)</i>	367
<i>Miuncheno rezidencijos sunaikinimas ir atstatymas.</i>	
<i>Valdovų rūmai, muziejus, kultūros centras, renginių vieta</i>	
<i>The Destruction and Restoration of the Munich Residenz.</i>	
<i>A Ruler's Palace, Museum, Cultural Centre and Venue for Events</i>	
<i>Zerstörung und Wiederaufbau der Münchner Residenz.</i>	383
<i>Herrschersitz, Museum, Kulturzentrum, Veranstaltungspalast</i>	
<i>Guido Hinterkeuser (Berlynas, Vokietija / Berlin, Germany)</i>	391
<i>Per karą sugriautų Vokietijos rūmų interjerų rekonstrukcija: diskusija nuo 1945 m.</i>	
<i>Reconstruction of Interiors in War-Damaged German Palaces:</i>	
<i>The Discussion Since 1945</i>	
<i>Zur Rekonstruktion von Innenräumen in kriegszerstörten deutschen Schlössern:</i>	409
<i>Positionen seit 1945</i>	
<i>Gábor Virágos (Budapeštas, Vengrija / Budapest, Hungary)</i>	417
<i>Senoji Batorų giminės rezidencija Nyrbatore (Vengrija): tyrimai ir rekonstrukcija</i>	
<i>The Ancient Residence of the Báthori Family at Nyirbátor (Hungary):</i>	
<i>Research and Reconstruction</i>	
<i>Marco Borella (Ferara, Italija / Ferrara, Italy)</i>	431
<i>Este pilis (Castello Estense) Feraros mieste: administracinė būstinė</i>	
<i>virsta kultūros centru</i>	
<i>The Estense Castle in Ferrara: The Transformation of a Monument from Being</i>	
<i>a Seat of Administration to a Place of Culture</i>	
<i>Il Castello Estense di Ferrara. La trasformazione di un monumento da sede</i>	444
<i>amministrativa a luogo della cultura</i>	
<i>Ramūnas Kondratas (Vašingtonas, JAV / Washington, USA)</i>	451
<i>Atkūrimas ir interpretacija: Gubernatoriaus rūmai Viljamsburge, Virdžinijoje (JAV)</i>	
<i>Restoration and Interpretation: the Governor's Palace at Williamsburg,</i>	
<i>Virginia (USA)</i>	
Konferencijos pabaiga / Closing Speeches	467
<i>Lietuvos dailės muziejaus direktoriaus Romualdo Budrio pabaigos žodis</i>	468
<i>Final word from Romualdas Budrys, Director of the Lithuanian Art Museum</i>	
<i>Vydas Dolinskas</i>	469
<i>Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmams</i>	
<i>skirta konferencija ir jos leidinys</i>	
<i>The Conference Dedicated to the Palace of the Grand Dukes of Lithuania</i>	
<i>and its Publication</i>	
<i>Asmenvardžių rodyklė / Index of Personal Names</i>	481
<i>Vietovardžių rodyklė / Index of Place Names</i>	490